

TALESEDDEL
SAMRÅDSSPØRGSMÅL G
SAMRÅD DEN 23. FEBRUAR 2012

- DET TALTE ORD GÆLDER -

Samrådsspørgsmål G lyder:

"Vil ministeren redegøre for, i hvor høj [grad] de danske soldater kan betragtes som medskyldige eller medansvarlige, hvis der finder mishandling og pædofili sted internt blandt de afghanske tropper, mens danske soldater træner den afghanske hær?"

Jeg vil i min besvarelse gerne starte med en mere overordnet betragtning om de opgaver, som de danske soldater løser.

De opgaver, som danske soldater løser i internationale operationer, er meget komplicerede, og der er ingen nemme løsninger.

Vi må acceptere, at opgaveløsningen er kompliceret, og at der også vil være dilemmaer, når Danmark tager aktiv del i løsningen af internationale udfordringer.

Netop fordi der altid vil være dilemmaer, vil der også i nogle tilfælde være forskellige perspektiver på opgaveløsningen, og dermed vil der også komme kritik. Kritikken er vigtig, da den hjælper til at informere beslutningsprocessen.

TALESEDDEL TIL BESVARELSE AF SAMRÅDSSPØRGSMÅL G
SAMRÅD DEN 23. FEBRUAR 2012

Det er min holdning, at vi skal bestræbe os på at være så åbne, som det er muligt omkring vores soldaters arbejde i internationale operationer.

Menneskerettighederne styrkes ikke ved, at vi holder os væk fra lande eller situationer, hvor de er under pres. Vi kan derimod påvirke beslutningstagere, hvis vi er til stede – både ved hjælp af træning og uddannelse, men også gennem politisk dialog. Vi skal ikke melde os ud, blot fordi der ikke opnås fuldstændig sikkerhed. Vi skal derimod aktivt prøve at gøre en forskel og påvirke holdninger.

Grundlæggende principper og konventioner skal overholdes – det er afgørende, og vi accepterer ikke overtrædelser. Vi har fokus på, at vores samarbejdspartnere forstår præmissen for vores tilstedeværelse og støtte, og vi kan i sidste ende vælge at trække os helt ud af en international operation, hvis en samarbejdspartner fx systematisk overtræder reglerne, samt sidder vores vejledning overhøring.

[Pædofili]

Og nu til selve kernen i spørgsmålet om medskyld og medansvar.

Danske styrker accepterer selvsagt ikke seksuelt misbrug af mindreårige.

TALESEDDEL TIL BESVARELSE AF SAMRÅDSSPØRGSMÅL G
SAMRÅD DEN 23. FEBRUAR 2012

Alle danske soldater har en handle- og meldepligt, hvis de observerer tortur eller anden umenneskelig behandling.

Danske soldater er i henhold til generelle direktiver og missionsspecifikke bestemmelser forpligtet til at reagere på konstaterbare overtrædelser af afghansk eller international ret.

Dette er bl.a. udmøntet i "Soldatens Kort", der er udleveret til alle danske soldater i missionen. Heraf fremgår det, at såfremt den enkelte soldat bevidner overgreb på personer, eksempelvis tortur eller umenneskelig behandling, skal pågældende gribe ind, med mindre dette vil medføre fare for eget liv.

Handlepligten følges op af pligten til at melde til foresatte. Soldaten skal altid melde til sin foresatte, hvis der bevidnes overgreb, overtrædelser eller afvigelser fra normalbilledet.

Ved hændelser, hvor der konkret observeres seksuelle overgreb, vil der som udgangspunkt foreligge en pligt til at gribe ind. Dog vil dette afhænge af den aktuelle situation, herunder den fare, som eventuelt vil være forbundet med indgriben.

I tilfælde, hvor der er mistanke om seksuelle overgreb, vil der foreligge en meldepligt, hvis denne mistanke er tilstrækkeligt bestyrket.

TALESEDDEL TIL BESVARELSE AF SAMRÅDSSPØRGSMÅL G
SAMRÅD DEN 23. FEBRUAR 2012

Jeg vil afslutningsvis gerne understrege, at de danske soldater som udgangspunkt har pligt til at handle, eller med andre ord pligt til at gribe ind – også i eventuelle situationer, hvor mishandling og pædofili finder sted internt blandt de afghanske tropper.

Når det så er sagt, så findes der i sådanne situationer – fx hvor danske soldater måtte observere mishandling eller seksuelt overgreb internt blandt afghanske tropper – ingen nemme løsninger. Eventuel indgriben i den enkelte situation vil altid bero på en konkret vurdering i situationen, herunder bl.a. – som tidligere nævnt – faren forbundet med at gribe ind. I de tilfælde, hvor indgriben ikke vurderes mulig, har soldaten som nævnt pligt til at melde.

Samlet set kan danske soldater, der bl.a. er udsendt til at træne den afghanske hær, ikke betragtes som hverken medskyldige eller medansvarlige i eventuelle situationer, hvor mishandling og pædofili finder sted internt blandt de afghanske tropper.

Danske soldater har pligt til at handle og melde, og det må ikke forveksles med spørgsmål om medskyld og medansvar.